

Psikolojiye Giriş

Psikolojiye Giriş

Ders 1

Profesör Paul Bloom: Psikolojiye Giriş dersine hoş geldiniz. Ben Dr. Paul Bloom. Bu dersin hocasıyım. İnsan zihninin çalışılmasına yönelik kapsamlı bir giriş yapacağımız bu derste, beyin, çocuklar, dil, cinsiyet, bellek, davranış bozuklukları, öğrenme, ırkçılık ve aşk gibi çok çeşitli konulara değineceğiz. Erkek ve kadın arasındaki farklılıklara ilişkin açıklamalar, hayvanların konuşmayı öğrenip öğrenemeyeceği, insanda itim duygusunun sebepleri, neden bazılarımızın aşırı yemek yediği ve bunu durdurmak için nelerin yapılabileceği, grup içinde bazı insanların neden çıldırması gibi davrandıkları, çocukluk anılarımıza güvenip güvenemeyeceğimize ilişkin araştırmalar ve neden bazılarımız depresyona girerken bazılarımızın girmedeği, üzerinde duracağımız konulardan bazılarıdır.

Haftada iki oturum halinde işleyeceğimiz dersimize ek olarak, birtakım okuma ödevleriniz de yer alacak. Bu derste başarılı olmak için hem oturumlara katılmanız, hem de okuma ödevlerinizi yapmanız gerekiyor. Oturumlar ve okuma ödevleri arasında bir miktar örtüşüklük olmasına karşın, kimi okumalar derste değinilen konularla ilişkili olmayacak. Bu bakımdan, dersi iyi takip edebilmek için, hem okuma ödevlerinizi yapmanız, hem de derslere katılmanız gerekecek. Yani, eğer kaçırdığınız bir ders olursa, mutlaka o dersin notlarını edinin. Ders slaytlarına web sayfasından ulaşabilirsiniz. Ders sırasında istediğiniz şekilde not tutabilirsiniz; ama size önerim slaytları not etmekle uğraşmamanız olur. Slaytları kolaylıkla bastırabileceğiniz şekilde, siyah-beyaz hazırladığım için, çıktı almayı dert etmenize gerek yok. Fakat yine söylüyorum; sadece slaytları okumanız derse katılmanın yerine geçemez.

Ders kitabımız Peter Gray'in *Psikoloji* kitabının 5. baskısı olacak. Bununla birlikte *The Norton Reader* adında, Gary Marcus tarafından düzenlenmiş, kısa okuma parçalarından oluşan derleme bir kitaptan daha sorumlusunuz. İki de muhteşem kitaplar; o yüzden ikisini birden almanızı öneririm. Kitapları York Sokağı üzerindeki Labyrinth Kitabevi'nden edinebilirsiniz, ya da internet üzerinden alabilirsiniz. Geçen yıl verdiğim derste de Marcus'un kitabını kullandığım için, ayrıca Profesör Marvin Chun geçen dönem dersinde Peter Gray'in kitabının 5. baskısını kullanmış olduğu için, bir ihtimal ortalıkta kitapların ikinci ellerini bulabilirsiniz. Bu durumda kitapların yenisini almak zorunda kalmazsınız. Bulursanız kapın derim!

Değerlendirme şu şekilde gerçekleşecek: Bir ara sınavınız ve bir final sınavınız olacak. Tatilimi daha uzun tutabilmek için, final sınavınızı dersin son gününde yapacağım, final döneminde değil. Sınavlar çoktan seçmeli ve kısa cevaplı

sorulardan, ya da boşluk doldurmalı sorulardan oluşacak. Sınavlardan hemen önce, geçen dönemlere ait sınav sorularını internet üzerinden yayınlayacağım; böylece sınavın nasıl olacağına dair bir fikir edinebilirsiniz. Sınavlardan sonra sınav kağıtlarınızı da gözden geçireceğiz.

Üçüncü haftadan itibaren her pazartesi, sizin için hazırlayacağım soruları yanıtladıktan sonra dersin asistanına teslim etmeniz gerekiyor. Cumaya kadar size bu dersle ilgili konularda yardımcı olmak üzere bir asistan belirlenecektir. Bu, soruların çok zor olduğu anlamına gelmesin. Soruları cevaplamanız 15-20 dakikadan fazla sürmeyecektir. Buradaki amaç, sizi okumalarınızı tamamlamaya ve ders malzemesi üzerinde çalışmaya motive etmektir. Bu sorular, geçti-kaldı biçiminde puanlanacaktır. Zaten hemen hemen hepinizin bu sorulardan geçeceğini tahmin ediyorum. Amacım, sizin düzenli çalışmanızı ve ilerlemenizi sağlamak.

Dönemin sonlarına doğru bir de kitap değerlendirmesi yapmanız istenecek. Bununla ilgili ayrıntıları ileriki zamanlarda paylaşacağım. Bir de, bir deneysel çalışmaya katılma koşulu var. Gelecek hafta bu koşulla ilgili ayrıntıları içeren bir metin dağıtacağım. Buradaki amaç, hem sizin gerçek bir psikoloji araştırmasının nasıl yapıldığı hakkında fikrinizin olmasını sağlamak, hem de süregiden deneylerimiz için gerekli katılımcı ihtiyacını karşılamak olacaktır.

Zaman zaman bu derste nasıl başarılı olacağınıza dair sorularla karşılaşmaktayım. Bu derste başarılı olmak için bütün derslere devam etmelisiniz, okumalarınızı yapmalısınız; hatta derse gelmeden okumalarınızı yapmış olursanız daha da iyi olur. Ve size kesinlikle önereceğim bir şey daha var ki o da bir şekilde çalışma grupları oluşturmanızdır. Dolayısıyla, daha bu ilk dersten itibaren yanınızdaki kişi ile tanışmanız sizin için yararlı olacaktır. Bir sonraki derste, yanınızdaki kişilerle tanışmanız için size zaman vereceğim.

Oldukça büyük bir sınıfımız olduğu için, sizden herhangi bir girişim olmadığında sizin hakkınızda çok şey öğrenemeyebilirim. Bazılarınız tam da bunu isteyebilir, benim için bir sorun yok; fakat size tavsiyem, benimle ya da asistanımla bir şekilde iletişim kurmanızdır. Zaten sizinle gelecek hafta asistanlarımı tanıştıracam. Bizimle ders başlangıcında ya da ders sonunda iletişime geçebilirsiniz. Herhangi bir özel durum olmadıkça, her ders sınıfa yaklaşık 10 dakika erken gelmeye çalışacağım ve dersten sonra da sizlerle konuşabilmek için bir miktar zamanım olacak. Ders izlencesinde belirttiğim saatlerde ofisime gelebileceğiniz gibi, bir e-mail göndererek görüşme için randevu alabilirsiniz de. Öğrencilerle fikirleri, dersle ilgili problemleri, akıllarına takılan düşünceler, vb. konularda sohbet etmeyi isterim. Eğer kampüste bir yerlerde karşılaşırsak, rahatlıkla gelip kendinizi bana tanıtabilirsiniz; sizinle sohbet etmekten memnuniyet duyarım. Yani tekrar edecek olursam, elbette kendi halinizde kalmak isteyebilirsiniz, böyle bir şansınız var tabii; fakat bizimle bir şekilde temasa geçme ve iletişim halinde olma şansınızın olduğunu da aklınızdan çıkartmayın. Tamam. Bu dersle ilgili resmi işlerimiz bu kadar.

Bu ders ne hakkındadır? Diğer derslerden farklı olarak, Psikolojiye Giriş dersine insanlar bazı sıra dışı motivasyonlarla gelirler. Belki biraz deli olduğunuzu düşünüyorsunuz ve bu dersi alınca daha az deli olacağınızı umuyorsunuz [gülüşmeler]. Belki daha etkili nasıl çalışacağınızı, cinsel hayatınızı nasıl daha iyi hale getireceğinizi, rüyalarınızı yorumlayabilmeyi, nasıl yeni arkadaş edineceğinizi ve insanları etkileyeceğinizi öğrenmek istiyorsunuz [gülüşmeler]. Aslında bunlar, bu dersi almak için çok da kötü nedenler değil. Ve şu cinsellik kısmı dışında, bu ders gerçekten de bu konularda kendinizi geliştirmenizde size yardımcı olabilir. Psikolojinin bilimsel olarak çalışılması, bizi, günlük yaşamda karşılaştığımız gerçek problemlerle ilintili gerçek dünya hakkında birçok öngörüye sahip kılacaktır. Bu derste bu konular üzerinde duracağım ve yeri geldikçe laboratuvar araştırmalarından elde ettiğimiz bilgilerin, nasıl çalışacağımız, diğer insanlarla nasıl etkileşeceğimiz, birisini bir konuda nasıl ikna edeceğimiz, ya da ne tip bir terapinin sizin için daha iyi olacağı gibi günlük yaşamımıza ait unsurları anlamada nasıl yararlı olduğunu göstermeye çalışacağım. Fakat bu dersin genel amaçlarının bunlardan daha ilginç olduğunu düşünüyorum.

Aslında en önemli olarak düşündüğüm konu, yani “biz” üzerinde esaslı bir giriş yapmak istiyorum: insan zihni nasıl çalışır, nasıl düşünürüz, bizi biz yapan şey nedir? Bu konulara farklı bakış açılarından yaklaşacağız. Geleneksel olarak psikolojik yaklaşımlar beş alt alana ayrılır: zihni beyne bakarak çalışan sinirbilim yaklaşımı; benim çoğunlukla odaklandığım, insanların nasıl geliştiğini ve öğrendiğini anlamaya çalışan gelişimsel yaklaşım; diğer alanlarla karşılaştırıldığında bir çoğunuza pek tanıdık gelmeyecek, zihnin bilgisayimsal (computational) bir yaklaşımla çalışmasını ifade eden ve zihinle bilgisayar arasındaki benzerlik temelinde insanlar dili nasıl anlayabiliyorlar, nesnelere nasıl tanımlayabiliyorlar, nasıl oyun oynayabiliyorlar gibi sorulara cevap arayan bilişsel yaklaşım; bireylerin grup içerisindeki davranışlarını, insanların diğerleriyle nasıl etkileştiğini çalışan sosyal yaklaşım; belki de insanların psikoloji denince akıllarına ilk gelen, akıl sağlığı ve akıl hastalıklarını çalışan klinik yaklaşım. Bu derste, tüm bu alanlara değineceğiz.

Aynı zamanda ilişkili başka alanları da inceleyeceğiz. Çünkü zihnin sadece psikoloji disiplinine bakarak açıklanamayacağını düşünüyorum. Psikoloji disiplini zihnin nasıl evrildiği konusunu da içermek durumundadır. Günümüzde, ekonomi ve oyun kuramı, insan zihni ve davranışının anlaşılması için gerekli unsurlardır. Dolayısıyla, felsefe, bilgisayar bilimleri, antropoloji, edebiyat, teoloji ve birçok diğer alandan söz edeceğiz. Bu bakımdan bu ders, oldukça geniş bir kapsama sahip olacak.

Ne tarz konular işleyeceğimize ilişkin olarak vereceğim beş örnekle bu giriş dersini kapatmak istiyorum. Gelecek hafta Pazartesi günü tartışacağımız konu olan “beyin” e bir giriş yapmış olacağız. Bu bir beyin. Aslında bu, belirli bir kişinin beyini. Bu beyin ilginç kılan şey, işte şuradaki beyaz kısım. Bu, Terri Schiavo'nun beyini. Siz onu bunun gibi resimlerden tanıyorsunuz. Bir beyin hasarı sonucunda bilinçsizlik durumu ile karakterize bir koma durumu, zihinsel yaşamın fiziksel doğası için çarpıcı

bir örnektir. Bizim serbest irade, bilinç, ahlak ve duygular gibi önem verdiğimiz zihinsel durumların fiziksel temellerini ve nasıl fiziksel bir şeyin zihinsel bir hayata yol açtığını, bu ders ile incelemeye başlayacağız.

Bol bol çocuklar hakkında konuşacağız. İşte onlardan bir tanesi. Bu, benim oğlum Zachary, Örümcek Adam kostümü giymiş; çünkü Cadılar Bayramı. Yok yok, Cadılar Bayramı değil. Bu konuda söylenecek çok şey var [gülüşmeler]. Ben hayatımı çocuk gelişimini inceleyerek kazanıyorum, birçok soruyla ilgileniyorum. Sorulardan bir tanesi, tümüyle gelişime ilişkin bir soru. Bu sınıftaki herkes İngilizce konuşabilir ve anlayabilir. Bu sınıftaki herkes, dünyanın nasıl işlediği, fiziksel nesnelere nasıl davrandığı hakkında belirli bir anlayışa sahip. Bu sınıftaki herkes diğer insanlar ve onların nasıl davrandığına ilişkin de bir anlayışa sahip. Gelişim psikologlarını meşgul eden soru, bu bilgiye nasıl sahip olduğumuz ve özellikle de bunun ne kadarının doğuştan geldiği sorusudur ve tabii ki, bunun ne kadarının dil, kültür ya da eğitim ile açıklanabileceğidir. Gelişim psikologları insan doğasının bu temel bileşenlerini anlamak ve birbirinden ayırt etmek için dâhice yöntemler kullanmaktadır.

Bir de, süreklilik sorusu var. Yani, bizim Zachary, sonsuza kadar böyle mi kalacak? Ya da kaderiniz ne derece önceden belirlenmiştir? Örneğin siz beş yaşınızdayken sizinle tanışmış olsaydım, buna dayanarak şimdiki halinizi ne dereceye kadar betimleyebilirdim? Şair William Wordsworth'ün de yazdığı gibi "Çocuk, insanın babasıdır."; bu şu anlama gelmektedir, her bir çocuğun içinde, gelecekteki yetişkin halini görebilirsiniz. Bunun geçerli olup olmadığını görmek için yeni sorular soracağız. Bu, sizin kişiliğiniz için geçerli mi? Bu, sizin ilgi alanlarınız için geçerli mi? Zekânız için geçerli mi?

Gelişim ile ilgili bir diğer soru, bizi hali hazırda olduğumuz gibi yapan şey nedir sorusudur. Birçok bakımdan birbirimizden farklıyız. Mesela, bu sınıftaki insanlar, damak tatları bakımından birbirinden farklıdır. IQ'ları açısından, atılgan ya da utangaç olmaları bakımından, erkekleri mi, kadınları mı, hiçbirini mi, hepsini mi çekici algıladıkları bakımından, iyi bir müzik kulağına sahip olup olmamaları bakımından, politik açıdan liberal ya da muhafazakâr olmaları bakımından farklıdır. Peki neden farklıyız? Neden farklı olduğumuzun açıklaması nedir? Bu soru, gen mi çevre mi sorusuyla ifade edilebilir. Bunlar ne derece bizim sahip olduğumuz genlerin sonucudur? Ya da ne kadar, ne şekilde yetiştirildiğimize bağlıdır? Bu fenomen ne derece gen ve çevre arasındaki etkileşim ile açıklanabilir? Örneğin, yaygın kabul gören bir kurama göre, biz anne babamız tarafından şekillendiriliriz. Bu, İngiliz şair Philip Larkin tarafından yazılan şu dizelerle en iyi biçimde özetlenir:

Seni mahvedenler annen ve babandır

Bunu istememiş olsalar da yaparlar

Seni kendi hatalarıyla doldururlar

Ve sana özel birşeyler daha eklerler.

Bu, doğru mu? Çok tartışmalı. Bu ders boyunca işte bizi epeyce meşgul edecek konulardan bir tanesi, popüler kültürde yer alan ve ebeveyn etkisinin ne kadar olduğuna ilişkin bu anlaşmazlıktır.

Bir diğer soru: Bireyi çekici yapan şey nedir? Bu soru tabii ki çok değişik düzeylerde sorulabilir; fakat daha basit düzeyde soracak olursak, bir yüzü şirin yapan nedir? Şimdi, yapılan değerlendirmelere göre bunlar oldukça çekici yüzlerdir. Bunlar gerçek insan yüzleri değildir. Bilgisayar ekranında gördüğümüz yüzler, gerçek dünyada yer almayan beyaz erkek ve beyaz kadın yüzleridir ki bunlar yine bilgisayar tarafından üretilmiş figürlerdir. Fakat bilgisayar temelli figürler kullanarak ve insanlara bu yüz hakkında ne düşündüklerini, bu yüzün ne ifade ettiğini sorarak bilim insanları bir yüzü gerçekten çekici yapan şeyin ne olduğu hakkında, hem kültür içinde hem de kültürler arasında, bir fikre sahip olmaya başladılar. Bu konulara, sosyal davranışları ve özellikle de cinselliği tartıştığımızda zaman ayıracağız. Çekicilik ya da güzellik her zaman cinselliğe bağlı olmaz. Pandalar, mesela- mesela şu panda, çok şirin; bu konuda gerçekten herhangi bir şey söyleyemem. Sadece şirin bir resim [gülüşmeler].

Ahlak hayatımızda merkezi bir yer tutar. Derin bir sorudur ahlak, iyi ve kötü, kötü ve iyinin sorusudur; bu soruyu ders boyunca tartışacağız. Bu resimler üç farklı çeşit kötü'yü gösteriyor. Kurumsal olarak bir başkasına zalimce davranan, bunu da kininden değil, içinde bulunduğu koşullardan dolayı yapan kötü bir insana, ne derdiniz? Osama Bin Laden'i düşünün, bir katil mi yoksa politik sebeplerden dolayı mı öyle davranıyor? Bir de alttaki tipe bakın. Kim olduğunu bilen var mı? Ted Bundy. Kim bu? Bu adamı kafanızda canlandırın [gülüşmeler]. Hayır. Ted Bundy, kesinlikle, bu çalgıncasına kötü olmak gibi teknik birtakım konulara girmeden önce neden bazı insanlar bunun gibidir, bu sorunun üzerinde duracağız. Tekrar ediyorum, aynı durumla karşılaşacağız. Bu, doğanın iyi ya da kötü olmasından mı kaynaklanıyor, yoksa içine düştüğümüz durumun bir sonucu mu? Bunu ayırt etmemize yardımcı olacak muhteşem deneyler göreceğiz.

Eğer kötü'den söz edeceksek, tabii ki, iyi hakkında da konuşmamız gerekir. Bu resimler iyi insanlar Oskar Schindler ve Paul Rusesabagina'ya ait. Bu insanlar tarihin farklı zamanlarında kendilerini riske atarak birçok insanın hayatını kurtardılar. Schindler Holocaust sırasında ve şu diğer adam, adını da tam söyleyemediğim, Rusesabagina ise Ruanda'da. Her ikisi hakkında da çok güzel filmler yapıldı. Fakat asıl ilginç olan bu kişiler iyilik yaparken gelecekte kahraman olacaklarını tahmin etmiyorlardı. Bu noktada aklımıza gelebilecek soru, böyle bir durumda biz ne yapardık?

Son olarak, dönem boyunca zihinsel bozukluklar konusunu da ele alacağız. Dönemin sonuna doğru büyük sosyal önemlerini göz önünde bulundurarak, depresyon ve kaygı gibi birtakım önemli bozuklukları tartışmak üzere, bir tam haftayı bu konuya ayıracağım. Bu bozukluklar üniversite öğrencileri arasında oldukça yaygın görünüyor. Şu anda bu sınıfta bulunan birçok kişi duygudurum bozuklukları ve kaygı bozuklukları ya da ikisini birden yaşıyorlar; şimdi elinizi kaldırmanızı istemeyeceğim

ama biliyorum ki aranızdan bir kısmınız bu bozukluklarla ilgili tedavi de görüyor. İnsanlar neden bu bozuklukları geliştiriyorlar ve onların kendilerini iyi hissetmelerini sağlayacak yollar neler olabilir, bunlara ilişkin yeni araştırma bulguları üzerinde de duracağız.

Aslında benim de yaşadığımda, ama daha az yaygın görülen; öte yandan zihinsel yaşantımız hakkında gerçekten ilginç birtakım bilgiler sunan bir bozukluktan da bahsedeceğiz. Örneğin bellek hakkında konuştuğumuz zaman, bellekte oluşabilecek bazı patolojik durumlar üzerinde de duracağız ki bunlar yeni anıların oluşturulmasında güçlükle karakterize birtakım durumlar ya da geçmiş anılarınızı hatırlamanızı zorlaştıran amnezi gibi bozuklukları içerecek. Bunlar, birçok nedenden ötürü oldukça ilginç konular. Dönemin başlarında, hatta gelecek hafta, yok yok biraz daha ilerledikten sonra, dönemin ortalarına doğru, hayret verici Phineas Gage vakasını inceleyeceğiz.

Phineas Gage yaklaşık olarak yüzyıl önce yaşamış bir inşaat işçisidir. Bir patlama sonucunda bir metal çubuk Phineas'ın kafasına çarpar ve içinden geçer. Mucize eseri, kaza ölümle sonlanmaz. Arkadaşları, kan ve beyin parçaları ile kaplanmış demir çubuğun 30 metre öteye fırladığını görürler. Phineas yerde oturmakta ve şaşkınlık içerisinde inlemektedir. Phineas'ın isteğiyle, hastane yolunda durup bir kafeden elma suyu alınır. Phineas kazadan sonra ne kör olmuş, ne sağır kalmış; ne de Phineas'ın zekâsı gerilemiştir. Fakat Phineas'e kazadan sonra başka bir şeyler olmuştur. Kazada Phineas'ın kaybettiği şey neyin "doğru" neyin "yanlış" olduğuna ilişkin duygudur. Önceleri çalışkan bir aile erkeği iken, kazadan sonra bunu kaybetmiştir. Herhangi bir işte dikiş tutturamamış, karısına sadık kalamamış, küfredmeden bir beş dakika dahi konuşamaz hale gelmiştir. Sık sık kavgalara karışmakta, sarhoş olana dek içmektedir. Phineas artık, üzerinde kafasına gömülü bir demir çubukla resmedildiği sirk arabalarında ülkeyi dolaşan, bir sirk ucubesidir. Phineas, beyin denilen organın zihne nasıl yol açtığıнын, beyindeki bir takım problemlerin sizi ne denli ciddi biçimlerde etkileyebileceğinin olağanüstü bir örneğidir.

Bu derste, insanların birden fazla kişiliklerinin olduğu çoklu kişilik bozukluklarını tartışacağız. Tabii ki, gerçekten böyle çoklu kişilikler var mıdır? Yoksa bunlar uydurma fenomenler midir? Bunları inceleyeceğiz. Hep beraber bu konuda süregiden tartışmalar üzerinde duracağız. Ardından, Capgras Sendromu gibi çok nadir görülen bazı durumlar üzerinde duracağız. Sadece birkaç yüz vakadan ibaret olan Capgraslılarda tipik olarak bir çeşit inme ve buna bağlı olarak ortaya çıkan oldukça spesifik zihin durumlarından söz edeceğiz. Örneğin şöyle bir hezeyan geliştirebilirsiniz: Her yer karanlıklaşıyor [ışıklar azalır gülüşmeler gelir]. Ya da en çok sevdiğiniz insanların mesela uzaylı ya da robotlara dönüştüğü gibi bir hezeyan olabilir [ışıklar geri gelir] – teşekkürler- ya da ne bileyim bu sevdiğiniz aslında birer Marslı, CIA ajanı ya da bu oyun için hazırlanmış aktörlerdir. Burada dikkat çekici olan şudur: En çok sevdiğiniz, en fazla önem verdiğiniz ve inandığınız insanlar gitmiştir. Bu durum oldukça trajik sonuçlara yol açabilmektedir.

Capgras Sendromu yoğun şiddeti içerisinde barındırır. Örneğin, birkaç yıl önce Avustralya'da bir adam babasının bir robotla yer değiştirdiği hezeyanıyla babasının kafasını uçurmuştu. Aynı beyin yapılarıyla ilişkili bir diğer bozukluk ise Cotard Sendromudur. Bu bozukluğa sahip bireyler kendilerinin ölü olduklarını düşünmekte, kendilerini ölü olduklarına ikna etmeye çalışmaktadır. Ortalıkta yürüyorsunuz, çevrenizde insanların olduğunu biliyorsunuz, fakat ölü olduğunuzu düşünüyorsunuz. Burada çarpıcı olan şey şu ki, bu gibi durumlarda beyinde öyle sanıldığı gibi büyük hasarlar yer almamakta, tam tersine, beynin belirli alanlarındaki iğne başı büyüklüğündeki bir beyin hasarı bu gibi ilginç durumları ortaya çıkarabilmektedir. Tabii ki, bu sendromların neden oluştuğunu en iyi açıklayan modern kuramlar üzerinde de konuşacağız.

Şimdi bunlar üzerinde durmamızın nedeni bu hastalıkların çok sıklıkla gözleniyor olması değildir. Bunlar hiç de sık gözlenen durumlar değildir. Bu, ürkütücü ya da hastalıklı bir meraktan da kaynaklanmamaktadır. Daha ziyade bunun gibi aşırı durumlara bakarak normal yaşamı daha iyi anlama şansına sahip olabiliriz. Sık sık aşırı durumlar üzerinde durmak aslında hiç fark etmediğimiz bir takım mekanizmalara ilişkin bir anlayışa sahip olmamızı sağlayabilmektedir. Psikopati konusunu düşünelim, gerek beyin hasarına bağlı olarak gerekse de doğuştan gelen bir psikopatiye bağlı olarak bir moral anlayışa sahip olmayan insanları çalışmak, serbest irade ve sorumluluk gibi felsefi sorunlarla baş etmemize, ruh hastalığı ve günahkarlık arasındaki fark ya da ilişkileri anlamamıza yardımcı olabilmektedir. Mesela çoklu kişilik vakaları, bizi benliğin ne olduğu sorusuna açıklık getirmeye zorlayabilmektedir. Bizler ne dereceye kadar birçok insanın bir bileşimiyiz ve yine ne dereceye kadar zamanda değişmeyen bir biricik yana sahibiz? Capgraslı vakalar bizim için tabii ki önemlidir, çünkü bunlar bize dünyayı nasıl gördüğümüz hakkında bir sürü şey söylemektedir. Örneğin, Capgraslılar bize, bir şeyi adlandırabilmek anlamında tanımak ile onun ne olduğunu bilmek arasında bir farkın olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bu anormal vakaları inceleyerek normal yaşam hakkında bazı içgörüler kazanabilmekteyiz. Böylece, konu örneklerinin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Ders izlencesi bunun gibi daha nicelerini içermekte.

Sözlerimi bu ders boyunca üzerinde konuşacağımız daha çok şeyin olduğunu, konuşmak istediğim ancak uzmanı olmadığım birçok şeyin olduğunu size söyleyerek bitiriyorum. Neyse ki, burada, Yale'de gezegendeki en iyi akademisyenler ve öğretim elemanlarından oluşan bir topluluk bulunmakta. Bu bakımdan bazı konuları kapsamak üzere bu kişilerden yararlanmamak hiç de doğru olmazdı. Bu derste dört misafir konuşmacı bizimle olacak. Bunlardan ilki, benim de rakibim olan Dr. Marvin Chun'dur. Dr. Chun Psikolojiye Giriş dersini güz döneminde okutmaktadır ve bize bilişsel sinirbilim hakkında, özellikle de yüzlerle ilişkin bilişsel sinirbilim hakkında muhteşem bir ders verecek. Dr. Susan Nolen-Hoeksema depresyon ve özellikle de depresyonda cinsiyet farklılıkları konusunda dünyaca ünlü bir otoritedir ve Dr. Susan Nolen-Hoeksema dönemin sonlarına doğru bizimle olacak. Rudd Center'in başkanı Kelly Brownell obezite, yeme bozuklukları, diyet ve yemek psikolojisi üzerinde

konusacak. Son olarak, Yale Dekanı Dr. Peter Salovey sevgililer gününde bizimle olacak. Dr. Peter Salovey aşkın gizemleri hakkında bildiği her şeyi bizimle paylaşacak. Tüm bu ayrıntılara ders izlencesinden erişilebilir; sorularınızı yanıtlamak için biraz daha buralarda olacağım. Gelecek hafta görüşmek üzere, hoşça kalın.